

Lessentabellen

21 maart 2023

PBD-GO!

Situering

PBD-GO!

Vooraf... enkele begrippen

- ‘Eindtermen’ = ‘Minimumdoelen’: doelen gericht op de basisvorming
- ‘Specifieke eindtermen’ = ‘Specifieke minimumdoelen’: doelen gericht op de realisatie van wetenschapsdomeinen in het specifiek gedeelte van doorstroomrichtingen en dubbele finaliteitsrichtingen

De start...

- Eind vorig schooljaar: Vernietiging (specifieke) eindtermen door het Grondwettelijk Hof
- Zomer: consensus over nieuwe aanpak (initiatief ligt bij de onderwijsverstrekkers)
→ versoering van de eindtermen
- September: start van het ontwikkelproces van (specifieke) eindtermen
 - Kritische factor: haalbaarheid

De haalbaarheid...

- Afspraak: 70% van de onderwijstijd wordt ingevuld met (specifieke) eindtermen en doelen die leiden tot BK's; 30% is in te vullen door de onderwijsverstrekkers
- Binnen de 70% dat ingevuld wordt met '(specifieke) eindtermen en doelen die leiden tot BK's' wordt er een verhouding afgesproken tussen basisvorming en specifieke vorming

Doorstroom 2 ^{de} graad	70% BV – 30% SV	Doorstroom 3 ^{de} graad	60% BV – 40% SV
Dubbele finaliteit 2 ^{de} graad	60% BV – 40% SV	Dubbele finaliteit 3 ^{de} graad	50% BV – 50% SV
Arbeidsmarkt 2 ^{de} graad	40% BV – 60% SV	Arbeidsmarkt 3 ^{de} graad	35% BV – 65% SV

- Gevolg: 70% van de lessentabel (42 uren op graadsbasis) is bepaald op niveau internetten bij een lessentabel van 60 uren op graadsbasis.

In te vullen door GO!...

- 18 uren op graadsbasis
- Participatief traject van de Raad, DIRA, MARA, PTC, CODI's, AD's...
- Consensus (streefcijfer):
 - 4 uren vrije ruimte voor de scholen
 - 14 uren in te vullen door GO! om het ambitieniveau te realiseren
 - Deels op niveau van de finaliteit
 - Deels op niveau van de studierichting

In te vullen door GO!...

- Ambitieniveau realiseren door:
 - Focus op Wiskunde, Nederlands en Moderne Vreemde talen
 - Focus op Specifiek gedeelte
- Aandacht voor een brede vorming conform de visie op de modernisering

Uitgangspunten

- Lessentabellen worden op graadsbasis opgesteld
 - tso: 30 uren per week (+ 2 uren levensbeschouwing)
 - bso: 32 uren per week (+ 2 uren levensbeschouwing)
- Er is maximaal rekening gehouden met mogelijkheden tot samenstelling
- Er zijn inhoudelijke aanpassingen in sleutelcompetenties en koppelingen met de wetenschapsdomeinen waardoor vergelijken met het verleden moeilijk is.

Uitgangspunten

Eindtermen (basisvorming) zijn opgesteld zodat **alle** leerlingen van de finaliteit dit kunnen behalen.

Concreet voorbeeld: eindtermen wiskunde moeten binnen het afgesproken tijdsbestek ook haalbaar zijn voor leerlingen die binnen deze finaliteit geen 'wiskundige richtingen' volgen

Uitgangspunten

Lessentabellen zijn **indicatief**:

➔ Alle leerplanonderdelen worden geschreven om het mogelijk te maken de doelen te realiseren binnen dit tijdsbestek door alle leerlingen die deze doelen krijgen. Concreet voorbeeld (wiskunde 4 uren basisvorming): leerlingen hebben maximum 4 lesuren op graadsbasis nodig om de doelen te realiseren, ongeacht de studierichting (van deze finaliteit).

- Sommige studierichtingen hebben minder tijd nodig om deze doelen te realiseren: de school kan het aantal lesuren verminderen, de school kan extra doelen formuleren (eventueel geïnspireerd op de GO! Navigator)...
- Een school kan meer tijd besteden dan voorzien in de lessentabel vanuit het eigen pedagogisch project: de school kan extra doelen formuleren (eventueel geïnspireerd op de GO! Navigator), de bestaande doelen kunnen met meer diepgang behandeld worden...
- De context van de school kan er voor zorgen dat er meer uren nodig zijn (maar dit is uitzonderlijk).

Uitgangspunten

Een lessentabel is geen uurrooster

Doelen uit een 'vak' kunnen

- binnen dit 'vak' opgenomen
- samen met een ander vak aangeboden worden in een gemeenschappelijk 'vak'
- verdeeld worden over meerdere andere 'vakken'
- aangeboden worden via modules, projecten...
- ...

Het aantal lestijden geeft enkel aan hoeveel tijd er ingeschat wordt om een pakket doelen te realiseren (zie vorige dia).

Uitgangspunten

- Er is gekozen voor een klassieke lessentabel
→ Zegt niets over de **organisatievorm**!
- Scholen zijn vrij om de eigen organisatie te bepalen: werken met vakken, werken met clusters, werken met projecten, flexibel uurrooster...
- Bijzondere aandacht voor de vakken met een beperkte tijd. Mogelijke aanpakken: clustering van doelen, werken met blokken / modules gedurende een bepaalde periode, themadagen...

Uitgangspunten

! Lessentabellen zijn nog niet definitief!
Wijzigingen in (specifieke) eindtermen / koppeling wetenschapsdomeinen...
kunnen nog steeds aanleiding geven tot aanpassingen van de lessentabel.

Tweede graad AF Voorbeeld opbouw lessentabel

PBD-GO!

Tweede graad arbeidsmarkt

- 45 lestijden bepaald
- 18 van deze 45 lestijden zijn bestemd voor de eindtermen

SC 1 LO & gezondheid	3
SC 2 Nederlands	4
SC 3 Moderne vreemde talen	3
SC 4 Digitale competentie	0,5
SC 6 Wiskunde	3,5
SC 6 Wetenschappen	1
SC 7 Burgerschap	0,5
SC 8 Historisch bewustzijn	1
SC 9 Ruimtelijk bewustzijn	1
SC 16 Culturele competentie	0,5

Tweede graad arbeidsmarkt

- 27 uren voor het specifiek gedeelte (doelen die leiden tot BK's)

SC 1 LO & gezondheid	3
SC 2 Nederlands	4
SC 3 Moderne vreemde talen	3
SC 4 Digitale competentie	0,5
SC 6 Wiskunde	3,5
SC 6 Wetenschappen	1
SC 7 Burgerschap	0,5
SC 8 Historisch bewustzijn	1
SC 9 Ruimtelijk bewustzijn	1
SC 16 Culturele competentie	0,5
Doelen die leiden naar BK's	27

Tweede graad arbeidsmarkt

- Ambitieniveau **finaliteit** & **studierichting** (invulling door GO!)

SC 1 LO & gezondheid	+1	
SC 2 Nederlands	+ 2	
SC 3 Moderne vreemde talen	+ 1	
SC 4 Digitale competentie	+ 0,5	
SC 6 Wiskunde	+ 0,5	
SC 6 Wetenschappen	+ 1	
SC 7 Burgerschap	+ 0,5	
SC 8 Historisch bewustzijn	+ 1	
SC 9 Ruimtelijk bewustzijn		
SC 16 Culturele competentie	+ 0,5	
Doelen die leiden naar BK's		+ 7

Tweede graad arbeidsmarkt

- Invulling na toevoeging 'Ambitieniveau studierichting & finaliteit'

SC 1 LO & gezondheid	4
SC 2 Nederlands	6
SC 3 Moderne vreemde talen	4
SC 4 Digitale competentie	1
SC 6 Wiskunde	4
SC 6 Wetenschappen	2
SC 7 Burgerschap	1
SC 8 Historisch bewustzijn	2
SC 9 Ruimtelijk bewustzijn	1
SC 16 Culturele competentie	1
Doelen die leiden naar BK's	34

Tweede graad arbeidsmarkt

- Vrije ruimte: 4 uren

SC 1 LO & gezondheid	4
SC 2 Nederlands	6
SC 3 Moderne vreemde talen	4
SC 4 Digitale competentie	1
SC 6 Wiskunde	4
SC 6 Wetenschappen	2
SC 7 Burgerschap	1
SC 8 Historisch bewustzijn	2
SC 9 Ruimtelijk bewustzijn	1
SC 16 Culturele competentie	1
Doelen die leiden naar BK's	34
Vrije ruimte	+ 4

Tweede graad arbeidsmarkt: lessentabel

SC 1 LO & gezondheid	4
SC 2 Nederlands	6
SC 3 Moderne vreemde talen	4
SC 4 Digitale competentie	1
SC 6 Wiskunde	4
SC 6 Wetenschappen	2
SC 7 Burgerschap	1
SC 8 Historisch bewustzijn	2
SC 9 Ruimtelijk bewustzijn	1
SC 16 Culturele competentie	1
Doelen die leiden naar BK's	34
Vrije ruimte	4
Totaal	64

Tweede graad arbeidsmarkt: lessentabel

Lichamelijke opvoeding	4
Nederlands	6
Frans of Engels	4
Toegepaste informatica	1
Wiskunde	4
Natuurwetenschappen	2
Burgerschap	1
Geschiedenis	2
Aardrijkskunde	1
Artistieke expressie	1
Doelen die leiden naar BK's	34
Vrije ruimte	4
Totaal	64

Advies PBD

- Basisvorming
 - Advies om vakken te clusteren, bijvoorbeeld:
 - “Project Algemene vakken A” (Toegepaste informatica – Wiskunde – Natuurwetenschappen – Aardrijkskunde) – 8 uren
 - “Project Algemene vakken B” (Nederlands – Burgerschap – Geschiedenis – Artistieke expressie – Gezondheid) – 8 uren
 - “Nederlands – 2 uren”

Lichamelijke opvoeding	4
Nederlands	2
Frans of Engels	4
Project Algemene vakken A	8
Project Algemene vakken B	8
Doelen die leiden tot BK's	34
Vrije ruimte	4
Totaal	64

Tweede graad arbeidsmarkt: lessentabel OK2

- Dezelfde basisvorming als de reguliere tweede graad A (bij inrichting door CDO)
 - Geen LO
 - Geen LBV
- Steeds dual met OAO ➔ 38 uren per week (76 op graadsbasis)

Tweede graad arbeidsmarkt: lessentabel OK2

Nederlands	6
Frans of Engels	4
Toegepaste informatica	1
Wiskunde	4
Natuurwetenschappen	2
Burgerschap	1
Geschiedenis	2
Aardrijkskunde	1
Artistieke expressie	1
BK schoolcomponent en werkplek	54
Totaal	76

Tweede graad arbeidsmarkt: lessentabel OK2

Advies PBD:

Nederlands	2
Frans of Engels	4
Project Algemene vakken A	8
Project Algemene vakken B	8
BK schoolcomponent en werkplek	54
Totaal	76

Stage derde graad

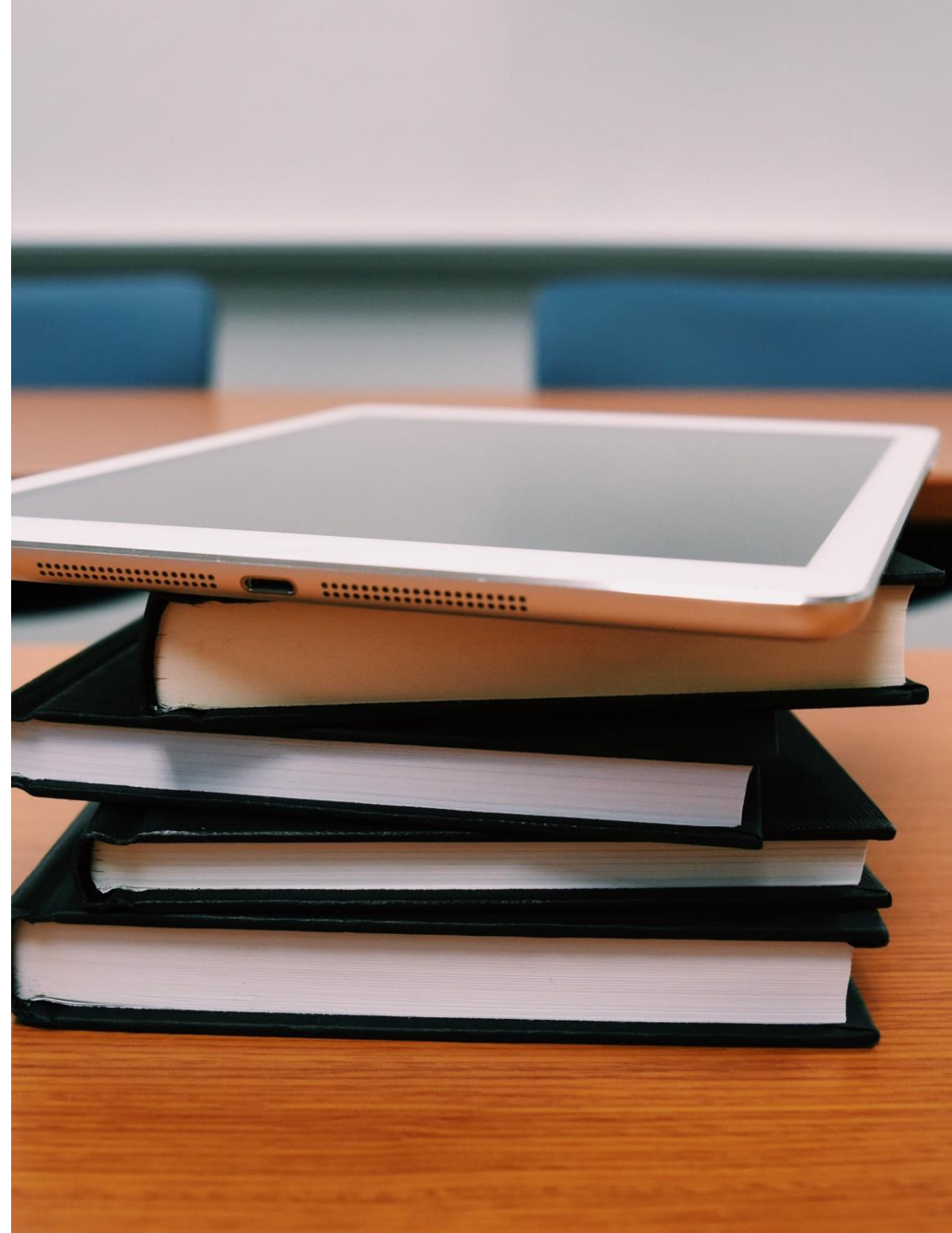
- De overheid heeft recent beslist om de stageverplichting voor bepaalde studierichtingen te verlaten. Onderwijsverstrekkers krijgen de vrijheid om dit te organiseren.
- Adviezen van de PBD op niveau van de studierichtingen binnen bepaalde grenzen:
 - DA derde graad: 0 – 8 uren op graadsniveau
 - A derde graad: 8 – 20 uren op graadsniveau

Vervolg

PBD-GO!

Wat volgt...

- Leerplannen basisvorming
 - Goedkeuring Raad → vrijgave voor de paasvakantie (ontwerpversie)
- Specifieke eindtermen (zoals ingediend bij de valideringscommissie)
- Servicedocument voor arbeidsmarktgerichte opleidingen
 - Mogelijke organisatie van het specifiek gedeelte dat leidt naar de BK's
 - Suggestie voor een billijke verhouding AV / KV / PV / TV (maar waar we wel vertrekken vanuit een geïntegreerde aanpak)
 - Daar waar relevant (3A en 3DF) een suggestie voor een omvang voor stage
- FAQ over de lessentabellen: <https://pro.g-o.be/blog/Documents/2023FAQlessentabellen%20GO!%20pro.pdf>

Wat volgt...

- Infosessies voor leraren over de leerplannen:
 - Data volgen asap
 - Variatie aan tijdstippen
- 28 maart: info over het aanbod naar volgend schooljaar

Lessentabellen

www.g-o.be/PBD >> Onderwijspraktijk SO >> Leerplannen SO

of

<https://pro.g-o.be/pedagogische-begeleiding-leerplannen-nascholing/leerplannen/leerplannen-so/lessentabellen>

Eindtermen, Curdos...

PBD-GO!

Eindtermen basisvorming

- Validering neemt veel tijd in beslag
- Doel is te landen voor de paasvakantie, nadien parlementaire weg
- Aanpassingen kunnen nog aanleiding geven tot beperkte wijzigingen in de leerplanontwerpen

Specifieke eindtermen basisvorming

- Ingediend met het oog op validering
- Doel is snel te landen

Doelen die leiden tot beroepskwalificaties

- Overheid heeft nog een reeks van (technische) aanpassingen gevraagd
- Dit wordt momenteel aangepast

